

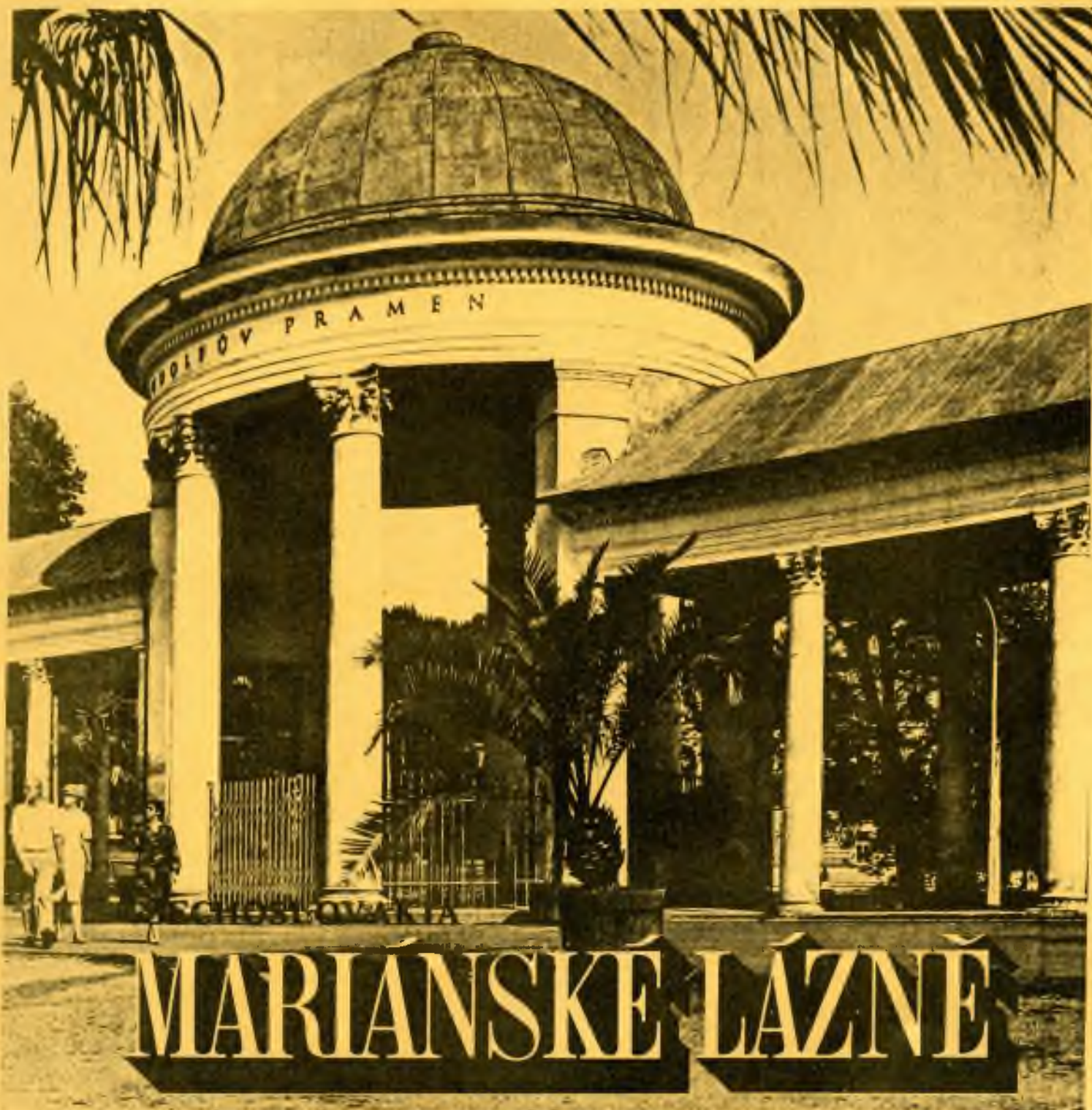
TRIMONDELIJSE LEDENBRIEF

VAN DE
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 51

Oktober 1989

COLOFON

Bestuur

A. Hoogstad, voorz.

N. van Rees, secr., Tel. 010-4219904
Postbus 61003 - 3002 HA Rotterdam

mw. H. Nieboer-Hnātková, penn.,
Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.T.
te 's-Gravenhage

W. Bronkhorst

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, 2e secr./ledenadr.

J. van Gastel

E. de Munck, vice-voorz.

J. van Putte

K.L. Thio

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274
2547 JR 's-Gravenhage, tel. 070-258679

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

J. van Putte

K.L. Thio

J.F.E. Wallin

Ledenadministratie

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

Toeristische informatie

Red. Ledenbrief

Reisdienst

mw. A. Ambachtsheer
L.J. v.d. Burg (a.i.)
J. van Gastel
J. van Putte
K.L. Thio

Postrek. 624386
t.n.v. V.V.N.T.-
Reisdienst te
's-Gravenhage

GTM (Genootschap voor Tsjechische Muziek)

J.F.E. Wallin (voorz.)
A. van Beuzekom (secr.)
P.J.M. de Coo (penn.)
mw. T. Onderdenwijngaard
W. Dijk

Afdelingen

Amsterdam:
secr. H.C. Slop
Den Haag:

secr. J. Nieboer, tel. 070-295990
Rotterdam:

secr. mw. E. Burggraaf, tel. 010-4551995

Burgakker 15
5281 CH Boxtel
telefoon 04116-83278
telex 50803

Cinerec

- ★ kontaktpersoon Tsjechische muziekgezelschappen
- ★ import/export Muziekinstrumenten
- ★ import grammofoonplaten Tsjechische blaasmuziek
- ★ muziekuitleverij Tsjechische blaasmuziek

PRANEDA b.v.

PAPENDRECHT - NEDERLAND

IMPORT - EXPORT

Ketelweg 53 - 57 - 3356 LD
Postbus 149 - 3350 AC

Telefoon 078 - 152566
Telex 29380

rapide tours

TOURINGCAR EN REISBURO

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

* luxe touringcars
* 8 tot 54 personen
* beschikbaar voor
binnen- en buiten-
lands vervoer
* rolstoelvervoer

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

VAN HET BESTUUR

Wanneer u deze ledenbrief hebt ontvangen, is de datum 1 november vrij dicht genaderd. Deze datum is voor de V.V.N.T. een belangrijk begin- en eindpunt.

Eindpunt, omdat reglementair opzegging van het lidmaatschap vóór 1 november dient te geschieden. Vanzelfsprekend hopen we dat geen onzer leden genoodzaakt zal zijn het lidmaatschap te beëindigen.

1 November is ook een belangrijk beginpunt, want eveneens reglementair zijn nieuwe leden **gratis** lid vanaf deze datum voor de rest van het jaar, mits de contributie voor het komende jaar, dus voor 1990, wordt voldaan.

De contributie voor het jaar 1990 bedraagt voor gezinnen minimaal f 35,-- en voor alleenstaanden minimaal f 25,--.

Donatie is eveneens mogelijk, daarvan bedraagt het minimum f 50,--.

Wij dachten zo, dat het met deze gegevens niet moeilijk zal zijn vrienden, familie of kennissen lid te maken van de V.V.N.T., u kunt hiervoor uw adresstrook gebruiken - op de achterzijde hiervan is namelijk een aanmeldingsformuliertje afgedrukt. Hiermee wensen wij u veel succes.

Zij nog vermeld, dat in principe het bestuur elke laatste woensdag van de maand vergadert. Hebt u dus punten ter behandeling, dan gaarne vóór genoemde dag inzenden. De redactie van de ledenbrief komt de maandag daarna bij elkaar.

-00-00-00-00-

VAN DE REDACTIE

Zo nu en dan wordt ons verweten, dat er in het land gebeurtenissen zijn geweest, die niet door ons in de ledenbrief waren aangekondigd.

Helaas is het zo, dat wij niet in kennis gesteld zijn van deze evenementen en wat wij niet weten, kunnen wij ook niet publiceren. Met organisatoren van jaarlijks terugkerende evenementen hebben wij goed contact en van hen ontvangen wij dan ook de berichten tijdig, maar voor andere evenementen zouden wij graag een beroep doen op onze leden. Weet u of hoort u iets, geef het dan aan ons door. Uw mede-leden bewijst u daarmee een dienst. Alvast bij voorbaat onze dank!

Onze Kerst-/Nieuwjaarsreizen zijn nog lang niet volgeboekt. In deze ledenbrief herhalen wij nogmaals het programma en ook vindt u bijzonderheden over de twee verblijfplaatsen **Karlsbad** (Karlovy Vary) en **Mariënbad** (Mariánské Lázně). Daar bij deze reizen eveneens een excursie naar **Praag** begrepen is, hierover wat wetenswaardigheden, waarbij wat tips gegeven zullen worden.

Voorts vindt u het vervolg van twee reisverhalen.

Kopij voor de volgende ledenbrief gaarne vóór 30 oktober inzenden.

L.J.B.

-00-00-00-00-

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief kost een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van + 700 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 15,--;	per jaar (12 nrs)	f 175,--
1/8 "	f 20,--;	" " " "	f 225,--
1/4 "	f 30,--;	" " " "	f 325,--
1/2 "	f 50,--;	" " " "	f 500,--
hele pag.	f 85,--;	" " " "	f 850,--

Voor nadere inlichtingen: L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag. Tel. 070-258679.

K E R S T -

E N

S I L V E S T E R - R E I Z E N

VAN 24 DECEMBER 1989 - 2 JANUARI 1990

Voor V.V.N.T.-leden geen eenzame feestdagen. Zij hebben de keus uit 2 geheel verzorgde reizen en wel naar de kuursteden **KARLSBAD** en **MARIENBAD**.

De reizen worden gemaakt met comfortabele bussen met op de heenreis een overnachting in West-Duitsland, vanzelfsprekend met diner en ontbijt. De bus(sen) blijven de gehele periode bij de groep.

De verzorging in de hotels ter plaatse begint met het diner op 25 december.

In Karlsbad wordt gelogeerd in het luxe Kurhaus Sanssouci en in Mariënbad in het voormalige paleisje, thans kuurhotel Ruda Hvězda.

Bij beide reizen wordt, behalve feestelijke maaltijden, een cultureel en ontspannend programma geboden.

Wat is allemaal inbegrepen bij beide reizen:

- * Vol pension ter plaatse
- * Vi'sumkosten
- * Diner, overnachting, ontbijt op de heenreis
- * 50 Kčs zakgeld bij aankomst
- * Feestelijk avondeten met welkom-drankje
- * Stadbezichtiging
- * Een praatje door een arts over kuren
- * Culturele - en dansavonden
- * Excursie naar Praag
- * Excursie van Karlsbad naar Mariënbad
- " van Mariënbad naar Karlsbad
- * Feestelijk Silvester-menu met dans
- * Afscheidsdiner bij terugkeer in Nederland
- * Alle excursies met eigen bus.

De deelnemers naar Karlsbad kunnen bovendien 4 maal een uur zwemmen in het Thermalbad en kunnen 2 kleine kuurbehandelingen krijgen.

In Mariënbad staan daar extra programma's tegenover.

Voor al het vorenstaande bedraagt de reissom:

Karlsbad: Tweepersoonskamer (bad/WC) f 1125,-- p.p.
(er zijn geen eenpersoonskamers)
Mariënbad: Tweepersoonskamer (bad/WC) f 1040,-- p.p.
Eenpersoonskamer (bad/WC) f 1155,-- p.p.

Kinderen van 6-12 jaar genieten 50% korting.

Niet-leden betalen f 50,- per persoon meer.

U kunt opstappen in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Arnhem.

Verzekering

Het enige dat niet in de reissom is inbegrepen, zijn de annulerings- en reisverzekeringen. Deze sluiten we weer collectief af ter besparing van poliskosten en assurantiebelasting voor diegenen, die dit wensen.

De premie van de reisverzekering bedraagt voor 10 dagen f 15,--.

De premie van de annuleringsverzekering bedraagt voor:

Karlsbad f 42,20.

Mariënbad f 39,-- en
f 43,35.

Voor inschrijving op één dezer reizen vindt u op de achteromslag een aanmeldingsformulier. Na ontvangst daarvan krijgt u van ons acceptgiroformulieren, te weten voor eerste aanbetaling en restant-betaling, eventueel annuleringsverzekering en reisverzekering.

Wacht niet te lang met inzenden; de belangstelling voor deze reizen is groot.

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag

naar P R A A G met C S A

 CSA
CZECHOSLOVAK AIRLINES

- * met ČSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van ČSA
- * met ČSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

CSA

Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889

VAN DE LEDEN

Van een onzer relaties in Overijssel kregen wij de vraag of er een adres in deze provincie is, waar de Tsjechische taal onderwezen wordt.

Een adres is ons niet bekend en ook niet bij drs. Martina Smit, die in het Westen cursussen verzorgt.

Wij doen daarom een beroep op onze leden ons nader hierover te berichten, wanneer zij een adres weten.

Een andere oproep ontvingen wij van **Cok Oostveen** uit Amsterdam. Zijn brief volgt hieronder:

1.

Van een kennis kreeg ik onlangs twee foto's met de mededeling dat ze uit Tsjechoslowakije afkomstig waren. Volgens zeggen zijn ze uit de veertiger jaren na de tweede wereldoorlog.

Toen mijn vrienden uit Praag deze zomer in Amsterdam waren, heb ik ze laten zien. Volgens hen is foto 1 waarschijnlijk Bratislava, maar de tweede konden zij niet thuisbrengen. Misschien kunnen lezers van de ledenbrief mij iets meer over deze foto's vertellen?

2.

Cok Oostveen

Mesdagstraat 23-I

Amsterdam

Tel. 020-6628546

VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Amsterdam

Op 20 sept. j.l. woonde een groepje VVNT-leden het toneelstuk "Aan Zet" (Patt.) van Pavel Kohout bij in het Nieuwe De la Mar-theater te Amsterdam.

Allen waren onder de indruk van het onderhoudende, in hoog tempo door Ina van Faassen, Henk van Ulsen en Frans Vorstman gespeelde stuk. Kohout heeft een boeiend stuk geschreven waarin intermenselijke relaties op indringende wijze worden

uitgediept. Maar zoals we dat langzamerhand van veel Tsjechoslowaakse schrijvers gewend raken, gebeurt dat bijna altijd tegen de achtergrond van de situatie in hun land of zoals in dit geval, met de gedachte aan de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. Het lijkt haast onmogelijk om hiervan los te komen en situaties te schetsen die gebonden zijn aan de realiteit van vandaag.

In "Aan Zet" laat doctor Franz een joodse onderduiker (Kellerman) al meer dan veertig jaar in de waan dat de Tweede Wereldoorlog nog niet is afgelopen. Kellerman maakt, om de tijd te doden, briljante Shakespeare-vertalingen. De doctor maakt daarmee goede sier. Hij denkt dat zijn vrouw hiervan niets weet. Op de zeer enerverende dag waarop het stuk speelt, wordt het hele web van haat en levenslang bedrog ontward. Dit blijkt een wreed spel te zijn, niet met schaakstukken maar met mensen.

Pavel Kohout werd in 1928 in Praag geboren. Hij studeerde Europese literatuur aan de Karls-universiteit. Hij werkte bij de radio, was redacteur van verschillende bladen, free-lance auteur en regisseur.

Zijn literaire werk bestaat uit poezie, proza en toneelstukken.

Sinds 1979 woont hij in Wenen, in 1984 werd hij dramaturg bij het Raamtheater in Antwerpen.

"Aan Zet" (Patt), Spel der Koningen is tot en met 29 november nog overal in het land te zien. In onze Agenda staat wanneer en waar. Onze ervaring is dat dat zeker de moeite waard is!

L. Thio.

-00-00-00-

Agenda "Aan Zet":

Di. 24/10	Eindhoven, Schouwburg	Di. 14/11	Roosendaal, Schouwburg
Wo. 25/10	Middelburg, Schouwburg		De Kring
Do. 26/10	Veenendaal, De Lampegiet	Wo. 15/11	Oss, De Lievekamp
Vr. 27/10	Drachten, De Lawei	Vr. 17/11	Baarn, De Speeldoos
Di. 31/10	Hoogeveen, De Tamboer	Za. 18/11	Uden, De Schouw
Wo. 1/11	Amersfoort, De Flint	Ma. 20/11	Den Haag, Kon. Schouwburg
Za. 4/11	Zevenaar, Theater De Bommersheuf	Di. 21/11	Bussum, 't Spant
Di. 7/11	Amsterdam, De Meervaart	Wo. 29/11	Laren, Singer Concertzaal
Wo. 8/11	Enschede, Twentse Schouwburg		
Vr. 10/11	Veendam, Schouwburg Veenlust		

-00-00-00-00-

Tijdens het vervaardigen en het ter verzending gereed maken van de ledenbrief, treedt het cimbaalensemble Jiří Petrů in diverse plaatsen op voor onder meer de afdelingen Amsterdam, Den Haag en Rotterdam.

Verslagen zullen hiervan in de ledenbrief van november verschijnen.

Wel delen wij nu alvast mee dat onze Belgische vrienden uit Gent op zaterdag 18 november met een bus naar Amsterdam komen. Dit als tegenbezoek van de excursie, die VVNT-leden naar Gent maakten op 10 juni van dit jaar.

Ongetwijfeld zal de afdeling Amsterdam voor een goede ontvangst zorgen. Suggesties zullen welkom zijn. In verband hiermee geven we op deze plaats wederom de adressen:

L. Thio, van Baerlestraat 59, tel (020) 791423 en
C. Oostveen, Mesdagstraat 23-I, tel (020)6628546.

-00-00-00-00-00-

Balneologia Bohemica is een tijdschrift van het navorsingsinstituut voor Balneologie. Dit instituut is gevestigd in Mariánské Lázně (Mariënbad). Directeur is Prof. Medisch doctor, Jaroslav Benda.

Het instituut houdt zich bezig met onderzoeken en navorsingen van alles wat met Balnea, dus met kuren, te maken heeft. Niet alleen wat betreft Tsjechoslowakije, maar eveneens van resultaten

uit alle landen die kuuroorden bezitten en vanzelfsprekend met alles wat met gezondheid te maken heeft en overkoepeld wordt door de wereldgezondheidsorganisatie.

Dat dit veelomvattende taken zijn, ligt voor de hand, maar heeft wel tot gevolg, dat men tot steeds betere resultaten komt en de opleidingen en verdere scholing van medisch personeel daarop afgestemd kunnen worden.

De wetenschappelijke onderzoeken en de resultaten daarvan worden dan gepubliceerd in het hierboven genoemde tijdschrift "Balneologia Bohemica".

-00-00-00-00-

Mariánské Lázně

Deze kuurbadplaats, beter bekend onder de naam **Maričňbad** is een der reisdoelen van de twee Kerst-/Nieuwjaarsreizen. Zowel aan dit kuuroord als aan Karlovy Vary (Karlsbad) besteden we daarom weer enige aandacht.

Beide kuurbadplaatsen maken met Franzensbad deel uit van de bekende driehoek van West-Boheemse kuuroorden.

Kuurbadplaatsen ontstonden op plaatsen waar natuurlijke bronnen aanwezig waren. Het gebied daaromheen was meestal reeds van een natuurlijke schoonheid en voor zover dit niet het geval was, waren het indertijd de groten der aarde, die daar wat aan deden, onder meer door het aanleggen van parken. Dezen lieten er ook de paleisjes en prachtige huizen bouwen. Naderhand kwamen daar de bezienswaardige kolonnades en kerken bij. Hierdoor is een verblijf in de genoemde plaatsen een genot op zichzelf. Nog later kwamen er winkels, restaurants, musca, culturele en creatieve voorzieningen.

Karlsbad stamt reeds uit de 14^e eeuw. Aan deze plaats is de naam Karel IV nauw verbonden. Zijn "badkamer" is nog steeds in takt in Bad I.

De grootste ontwikkeling begon echter in de 18^e eeuw en sindsdien hebben heel wat belangrijke en bekende persoonlijkheden Karlsbad bezocht.

Het heeft geen zin, zonder afbeeldingen, allerlei bezienswaardigheden op te sommen. Wel willen wij nog vermelden, dat in Karlsbad regelmatig belangrijke congressen en festivals gehouden worden, o.a. het jaarlijks terugkerende filmfestival.

Mariënbad komt op de tweede plaats wat grootte, echter niet wat natuurschoon betreft. Deze stad heeft niet voor niets als bijnaam de **mooiste tuinstad** van Tsjechoslowakije.

Wat de bezienswaardigheden betreft, geldt ook hier, zonder foto's, heeft dit geen zin. Alleen vermeldenswaard op deze plaats is de Russisch-orthodoxe kerk met zijn schat aan uniek keramiek.

Oude Stadsplein

Als excursie-doel staat **Praag** genoemd. Praag beschrijven in een gedeelte van een pagina in een ledenbrief is niet mogelijk. Aan deze prachtige stad zijn gehele gidsen gewijd. Bij het verschijnen daarvan of bij een herdruk hebben wij dit in de ledenbrief vermeld.

In deze gidsen vinden we veelal hoofdzakelijk de bezienswaardigheden en in verband daarmee de geschiedenis e.d. Aan het "winkelen" wordt meestal niet zoveel aandacht besteed, behalve in de gids "PRAAG" uit de serie Gottmer Reisgidsen. Deze gids is geschreven door o.m. PAVEL KOHOUT (zie ook bij "van

Na Příkopě

de afdelingen" het verslag van Lee Thio) en vertaald door D. Ver-
kijk.

Zoals ook bij ons, vindt u de meeste zaken van artikelen, die voor u van belang zijn in het centrum, d.w.z. Wenzelplein (Václavské náměstí), Na Příkopě en Staroměstské náměstí (Oude stadsplein - zie pag. 9) en de verbindingsstraten ertussen. Hier vindt u dus kunstnijverheid en volkskunst, muziek (platen en CD's o.a.), sieraden, glas en porselein, boeken en antiek-
quiteiten, alsmede sportartikelen. Bovendien zijn in genoemde straten eveneens gezellige restaurantjes.

L.J.B.

Reisherinneringen

In de vorige ledenbrief (nr. 50) startten we een reisverslag van de hand van Annelies de Winter, waarvan onderstaand een vervolg.

*Warme contacten en een hoop goede herinneringen aan Tsjechoslowakije,
voor een groep agrariërs uit Noord-Oost Nederland*

Te gast bij een landbouwcoöperatie, dus een bezoek hieraan was natuurlijk vanzelfsprekend. Vooral de rondleiding door schuren en stallen, de vele informatie gaf dit gezelschap veel stof tot praten, en tot nadenken. Deze coöperatie

J.Z.D. Zálesí Luhacovice heeft 1000 leden en heeft 1000 ha cultuurgrond in beheer, waarvan 700 ha bouwland en 300 ha. groenland. Duizend leden en 1000 ha om te bewerken, dat roept, zeker naar onze maatstaven, de nodige vragen op. Ze hebben ons dan ook laten zien hoe zij ook buiten hun landbouwbedrijf emplooi vinden voor hun leden. Binnen hun bedrijf hebben ze bijv. ook de fabricage

van plastic materiaal en het maken van onderdelen voor de Zetor fabrieken. Ook hebben ze een eigen bouwonderneming en exploiteren ze een hotel.

Deze morgen werd besloten met een ontvangst op het kantoor waar we royaal werden bedeeft met frisdrank, koffie en natuurlijk ontbrak ook de Slovence hier niet. Nadat zij van hun kant nog de nodige informatie gegeven hadden over hun coöperatie en hoe die werkt, alsmede het cijfermateriaal over de bedrijfsvoering, werd de mogelijkheid tot vragen stellen geboden. De vele vragen die op hen werden afgevuurd, werden openhartig beantwoord. Evenzo opperden ze heel duidelijk graag eens bij ons te komen kijken om de methode te vinden om de motivatie en produktiviteit van hun werknemers te verbeteren. Voor dit gezelschap kon deze morgen niet lang genoeg duren, doch de tijd gelastte ons op te stappen om niet met het middagprogramma in de knoei te komen.

Die middag zouden we nog enkele afdelingen van het kuuroord gaan bezoeken. Het horen en zien maakte ons eigenlijk steeds nieuwsgieriger hoe het was deze verschillende onderdelen van het kuren zelf te ervaren. Heel loyaal werd aangeboden dat ook die mogelijkheid er natuurlijk was, en zo hebben verschillende van onze groep daadwerkelijk kunnen ervaren wat een weldaad het is om te baden in het mineraalwater of een stevige massage te ondergaan.

Hoofdzakelijk agrarisch gerichte mensen op bezoek in Tsjechoslowakije willen natuurlijk ook niets liever dan een kijkje nemen in de Zetor tractorenfabriek. Dinsdag 4 juli werden we daar om half 10 in Brno verwacht. Dat was vroeg op die dag, omdat we toch nog een paar uur moesten reizen. De ontvangst was er, in tegenstelling tot alle andere bezoeken, koel en zakelijk. Via een grote hal, waar de geschiedenis van de fabriek in beeld gebracht was, werden we naar een diazaal geloodst, waar, in no-time, ontelbare dia's over de produktie en afzet aan ons voorbij flitsten. Je kon het haast vergelijken met de knipperlichten in een disco, zo vlogen de plaatjes boven, onder, links en rechts aan ons gezichtsveld voorbij. Het beeld wat we daar aan over hielden was dan ook bepaald niet duidelijk.

Gelukkig bracht een rondleiding door de produktiehal daar wat meer klaarheid in. Alhoewel we door het vele lawaai maar erg weinig konden wegdragen van al datgene wat verteld werd. We kregen in ieder geval wel een beeld van een

produktieproces in een oostblokland. Onze voorstelling, een grote hal met veel onderdelen en tractoren en weinig mensen, moesten we wel gauw bijstellen. Het tegenovergestelde kregen we te zien. Een tamelijk kleine ruimte met ontzettend veel arbeidskrachten, waaronder veel vrouwen en meisjes. Het totaal aantal werknemers is 10.000.

Het zou jammer zijn Brno weer te verlaten zonder niet even de sfeer in de stad geproefd te hebben. Daarvoor werd ons gelukkig ook nog voldoende gelegenheid gegeven. Deze universiteitsstad telt 370.000 inwoners. Het straatbeeld doet heel westers aan, gezellige terrasjes en veel mensen op straat.

Wie de dag vroeg begint, heeft vaak een hoop mogelijkheden. Zodoende hadden we die middag ook nog voldoende tijd om onderweg een kasteel met tuin te gaan bezoeken, wat meer dan de moeite waard was. In dit tamelijk sobere land, deed dit weeldere exterieur van het kasteel haast een beetje onwezenlijk aan. Binnen waren het meubilair, de mozaïkparket-vloeren en plafonds en wanden van een adembenemende schoonheid. Dit moet je eigenlijk met eigen ogen zien, het valt moeilijk te omschrijven. Een van de vroegere bewoners was botanicus, en had in de loop der jaren allerlei vreemde bomen uit alle werelddelen in zijn 20 hectares grote tuin verzameld. Ongekend mooi!

(wordt vervolgd)

Hieronder vervolgen we het verslag van Jaap van Putte van zijn belevenissen tijdens de V.V.N.T.-Zomerreis.

Onze tiendaagse zomerreis naar Poděbrady

Maandag 28 augustus: in de ochtenduren bezichtiging van de Bohemia glaswerken. Ook werd het nodige ingeslagen (niet het glas). We zullen hopen dat de bus niet te veel kraakt op de terugweg.

De middaguren werden doorgebracht in Praag. Uitgangs- en verzamelpunt was het beroemde Wenzelplein. We hebben hier de nodige uren op een prettige wijze door kunnen brengen. Je kronen hier uitgeven was geen probleem, de meest uiteenlopende zaken werden gekocht. We zagen ook vele bekende gezichten in de koffiekamer van het hotel Ambassador.

Met een dia-avond in ons hotel Fučík werd de dag afgesloten.

Dinsdag 29 augustus. Wat staat er op ons programma de gehele dag? "Ganztagiger Ausflug nach Prag". Iedereen heeft er naar uitgekeken en nu is het voor het eerst slecht weer: donkere wolken, regen af en toe, temperatuur 10° C. Onze

Olga kijkt bedenkelijk. Maar de stemming is goed van de groep, dapper gaan ze er tegenaan.

Na een flink uur rijden zijn we in de omgeving van de Prager burcht. Het is druk, vele bussen zijn er; we zoeken een parkeerplaats. Het lukt. Geert is voor geen gat te vangen, al is het Tsjechisch. Daarna een eindje lopen naar de Prager burcht. Net wordt de wacht afgelost. Vele foto-

toestellen gaan in bedrijf. Hierna genieten we van een langdurige dwaaltocht onder leiding van een gids door deze wereldberoemde Sint Vitusdom. Daarna genoten we een heerlijke lunch in het nabij gelegen Lobkowiczpalast.

De middag hebben we doorgebracht in het "oude" Praag, waarbij het oude stadhuis en omgeving veel belangstelling trok.

In de avonduren konden we weer genieten van een "Tanzorchester" op de kolonade in Poděbrady.

Woensdag 30 augustus. Daar gaan we weer, met de bus naar Konopiště, 45 km zuid-oostelijk van Praag. Deze machtige burcht troont op een heuvel. De beklimming van deze heuvel geeft voor enkelen toch nog wel problemen. Een grote collectie van schilderijen, beelden, vazen, houtsnijwerk, spiegels, borden en wapens zijn het bekijken meer dan waard. Onder leiding van een speciale gids worstelen we er ons doorheen. Dorstig en hongerig gaan we hierna naar motorest Konopiště waar we een goede lunch te verorberen kregen.

De middaguren werden goed besteed in Praag. Een bezoek aan het Joodse kerkhof en de synagoge waren voor velen een nieuw gezichtspunt. Om 17.00 uur vertrokken we weer naar ons hotel Fučík.

Donderdag 31 augustus. Een versierde stoel in de eetzaal, een zangkoor en felicitaties. Hij was jarig, die meneer De Vries.

Het ontbijt begon met veel plezier op deze laatste volle dag in Poděbrady.

In de morgenuren was er een bezoek aan het slot van Poděbrady. Het was zó dicht bij dat we er naar toe konden wandelen. In dit slot was te zien de geboortekamer van de laatste echte Boheemse koning.

Na de middag konden we genieten van een folklore-ensemble, wat een kleurrijk geheel was van goede kwaliteit.

Ons laatste diner was feestelijk met o.a. een lekker drankje, uiteraard Tsjechisch. Toespraakjes door onze Bep aan personeel en gids met bedankjes.

Er was nog een dansavond, helaas met niet zo veel bezoekers, de meesten waren al aan het pakken en slapen.

Vrijdag 1 september. Niet te geloven: om zeven uur waren alle koffers beneden en om kwart over zeven stonden ze in de bus. Ontbijt met lunchpakket mee. Na afscheid te hebben genomen van de directrice, onze gids Olga en andere bekenden, vertrokken we om acht uur met weemoed in de botten uit Poděbrady.

Mooi weer en stilte in de bus.

Na een voorspoedige rit waren we tegen twaalf in Rozvadov. De laatste kronen konden hier worden opgemaakt. Na een klein uurtje konden we weer verder om een stop te houden in Waidhaus, waar de koffie duurder was en anders van smaak.

Om 16.00 uur waren we op ons overnachtingsadres Gosberg. Voldoende tijd voor wassen, wandelen, diner en vroeg naar bed. Het plaatsje was niet meer dan een kruispunt van wegen met boerderijen erom heen.

Zaterdag 2 september. Na het ontbijt om acht uur de laatste start. Goed weer en voorspoedige reis bracht ons om 12.00 uur in het plaatsje Montabaur voor de lunch om daarna weer verder te rijden naar de Nederlandse grens.

Het afscheidsdiner stond voor ons klaar in Babberich waar we om kwart over vier aankwamen. Na bijna twee uur tafelen, wat ons allen heerlijk smaakte,

gingen we verder. Je zou kunnen zeggen naar de afstapplaatsen. Na de eerste uitdunning in Arnhem werd het stiller in de bus en drong het pas goed tot ons door, dat het een reis was om niet licht te vergeten. Een reis die de ploeg tot een geheel had gemaakt want allen hadden de wil om Tsjechoslowakije beter te leren kennen en men kon stellen dat dat uitstekend geslaagd was.

Jaap.

-00-00-00-00-

VAN DE ZUSTERCLUBS

Federatie-nieuws

Zoals bekend mag worden geacht, is de V.V.N.T. aangesloten bij de Federatie van culturele vriendschapsverenigingen. Voorzitter dezer Federatie is Mr. M.R. Mantz. De vergaderingen vinden dan ook plaats ten huize van de familie Mantz en dan is vanzelfsprekend mevrouw Mantz de gastvrouw. Dit is zij echter ook tijdens de grote bijeenkomsten, zoals dit jaar in Hotel des Indes en in het Museum voor Volkenkunde te Leiden.

Ondanks dat en de zorg voor haar gezin, heeft zij kans gezien haar doctorale studie te voltooien en het schrijven van een proefschrift "Op zoek naar loutering".

Mevrouw A.E.G. Mantz-van der Meer, zoals haar volledige naam luidt, zal haar proefschrift op donderdag 19 oktober a.s. te 16.15 uur in het openbaar verdedigen in de Senaatsaal van het Academie-gebouw der Rijksuniversiteit te Utrecht.

Wij wensen haar hierbij veel succes.

L.J. v.d. Burg.

-00-00-00-00-

MUZIKALE NOTEN

Ons redactielid, tevens voorzitter van onze sectie "Het Genootschap voor Tsjechische muziek" is ten tijde van de vervaardiging van deze ledenbrief in Tsjechoslowakije, hij bezoekt daar namelijk het 24e Internationale Muziekfestival van Brno.

Ongetwijfeld zal hij voor het novembernummer van de ledenbrief de laatste nieuwtjes op muziek-gebied te melden hebben.

-00-00-00-00-

Daar wij geen verdere informatie hebben ontvangen, kunnen we u slechts één muzikale noot aanbieden. Een mager muziekje....

Het Nederlandse "Amati Muzika" uit Hedel, die hoofdzakelijk Tsjechoslowaakse muziek ten gehore brengt en ook in Tsjechoslowaakse dracht is gestoken, speelt op **22 oktober** tijdens het festival te **Vlijmen**. Dit wordt gehouden in "Herberg Den Braai", De Akker 1 te Vlijmen.

Tijd: + 20-00 - 22.00 uur.

-00-00-00-00-

WAT HET OOG STREELT

(Voorbericht van Sytsema Gallery)

Het bekijken van het werk van de Tsjechoslowaakse kunstenaar Josef Wagner is vergelijkbaar met een zeer persoonlijke, kleurrijke reis door tijd en ruimte. Wagner (1938) stamt uit een beroemde familie van ontwerpers en beeldhouwers en begon vroeg in de jaren zestig zijn artistieke loopbaan eveneens als beeldhouwer. Snel daarna keerde hij terug naar de tekeningen van zijn vroegste kinderjaren. Van daaruit bouwde hij, werkend als schilder, leraar en ontwerper een immens oeuvre op. Hij ontwikkelde een geheel eigen idioom met vaak geografische en surreële vervreemdende elementen en een delicaat kleurgebruik.

Zijn werk is te vinden in tal van collecties in Europa, maar werd slechts zelden publiekelijk geëxposeerd.

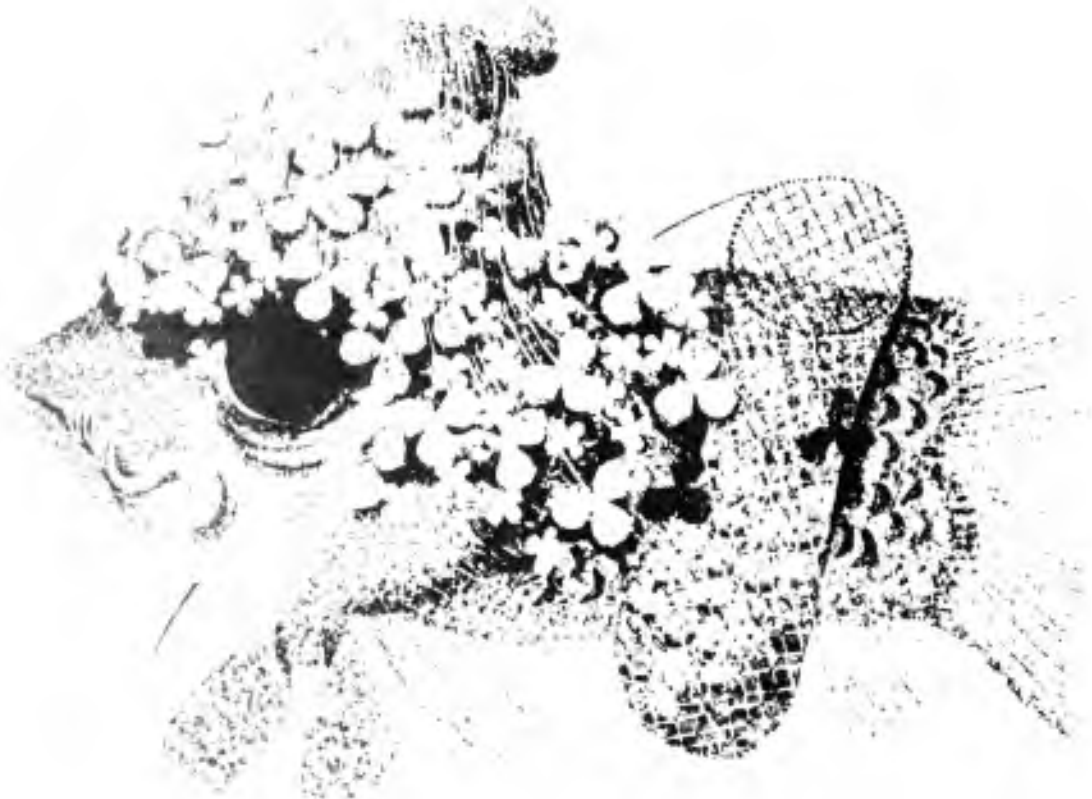
De tentoonstelling in Sytsema Gallery van 18 november tot 30 december '89 betekent voor Nederland een eerste kennismaking met het werk van Wagner.

In het novembernummer van de ledenbrief komen we uitgebreider op deze tentoonstelling (die in Den Haag plaatsvindt) terug. (Red.LB)

 In de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag zijn nog tot 4 november a.s. de tentoonstellingen

"De Praagse Prent" en

"Het liep in de papieren" te zien.

Beide tentoonstellingen zijn een bezoek zeker waard. Bij de opening van de tentoonstellingen werd onder meer een voordracht gehouden door Jana Beranová. Behalve uit eigen werk, had zij een collage gemaakt van 50 aforismen van een aantal dichters, de meeste van Tsjechoslowaakse afkomst. Jana Beranová zelf komt uit Pilsen. Uit eigen werk droeg zij voor Bali (thema kinderen), Herinnering aan Praag (de heuvel Petřín) en Kunstenaar in Vrijheid (op thema Jan Hus).

Zoals we reeds in de vorige ledenbrief vermeldde, kwam de tentoonstelling "De Praagse Prent" tot stand in samenwerking met Galerie Ncbti.

De Koninklijke Bibliotheek bevindt zich aan de Prins Willem Alexanderhof 5 (achter het Centraal Station) te Den Haag.

Geopend op werkdagen van 9 - 17 uur.

L.J.B.

FILATELIE

Op 4 september '89 is een serie postzegels uitgegeven ter gelegenheid van de XIIe tentoonstelling van illustraties voor kinderen in Bratislava, en tevens werd er ook het 25^e jubileum van de Tsjechoslowaakse K.S. IBBY gevierd.

De ontwerpen van de postzegels zijn bekende illustraties uit boeken van verschillende landen en deze boeken zijn ook geprezen op de biënnale in Bratislava.

Iedere postzegel toont ons een illustratie, voorzien van het BIB-teken, de naam van de ontwerper en het land van herkomst.

De postzegels hebben vier waarden:

- 50 heller, in de kleuren zwart, grijs, blauw, bruin en oker
van Hanna Tain - Finland, graveur: Bedřich Housa.
- 1 Kčs, in de kleuren zwart, blauw, paars, bruin-zwart en geel
van Aleksander Aleks - Bulgarije, graveur: Martin Činovský.
- 2 Kčs, in de kleuren zwart, grijs, blauw, paars en geel
van Jürgen Spohn - West-Berlijn, graveur: Martin Činovský.
- 4 Kčs, in de kleuren zwart, grijs, rose, oker en rood
van Robert Brun - Č.S.S.R., graveur: Bedřich Housa.

Ook is er een blok van twee postzegels van 4 Kčs, aangevuld met tekeningen van Jura Vaščenka.

De 1ste dagenveloppen zijn ontworpen door Jana Solpery en de grafiek is van Martin Činovský.

Joop Nieboer.

-00-00-00-00-

ONZE BOEKENPLANK

In het Tijdschrift voor Slavische Literatuur (nr. 5, augustus 1989) staat weer veel nieuws over Tsjechische literatuur.

Op blz. 66 het artikel "Sneeuw kan vliegen" door Kees Mercks. Deze zinsnede komt voor in het gedicht waarin de dichter Pavel Šrut zijn dochttertje Veronica beschrijft.

Naast gedichten van Šrut bevat de bundel "Steen in september" werk van Pištova, Wernisch en J.H. Krchovský.

Deze bundel Tsjechische poëzie (71 blz.), samengesteld en vertaald door Kees Mercks, werd uitgegeven door uitgeverij Perdu in 1989 te Amsterdam en kost f 24,--.

De rubriek "Recensies en signalementen" op blz. 78 laat ons kennismaken met de volgende, recent verschenen, uit het Tsjechisch vertaalde werken:

Erik Mossel, *Litteraire Gids van Praag*, Haddewych, Schoten 1988, f 34,50.

K. Mercks: "Mossel heeft een zeer grote hoeveelheid locaties en wetenswaardigheden uit de Tsjechische en Praags-Duitse literatuur verzameld, schrijft er anecdotes over, plaatst hier en daar een gedicht dat aan een bepaalde plek is gewijd, of vermeldt een literaire verwijzing naar schrijvers die op hun beurt Praag hebben bezocht of als thema in een van hun werken hebben."

Bohumir Mráz, *Praag in het hart van Europa*.

Foto's van Štecha en Vacha. Vertaling Hans Krijt. REBO/Artia, Sassenheim/Praag 1987. f 39,--.

K. Mercks: "Niet alleen door de qua kleur en keuze prachtige afbeeldingen, maar tevens door de nu ook voor de doorsnee-Nederlander toegankelijke, uitvoerige tekst is dit boek een welkome, kunsthistorische bijdrage voor zowel de toerist die Praag wil bezoeken, als voor degenen die zich serieuzer in deze materie wil verdiepen."

Jiří Weil, *De ster van Josef Roubíček*. Vertaling Kees Mercks. Van Gennep, Amsterdam 1989. 248 blz. f 38,50.

Met deze roman zijn de belangrijkste Tsjechisch-joodse prozawerken over de tweede wereldoorlog in het Nederlands vertaald.

Hans Renner, *Tsjechoslowakije na 1945*. Van Beneš tot Jakeš. Jan Mets. Inleiding in de recente geschiedenis van Tsjechoslowakije.

L. Thio.

POTTENKLIJEN

Gevulde schnitzel op Brünner wijze

Benodigd: 4 grote schnitzels, 1 eetl. boter, 50 gr. magere gerookte ham, 2 eetl. doperwtjes, bloem, paneermeel, 3 eieren, vet, 1 citroen, 4 tomaten, zout.

Bereiding: Klop de schnitzels plat en zout ze. Bak in het grootste deel van de boter de fijngesneden ham, voeg de doperwtjes, 1 ei en zout toe en laat het stollen. Besmeer met dit mengsel de schnitzels, sla ze dubbel en prik ze met tandestokers dicht. Rol de gevulde schnitzels door de bloem, dan door losgeklopt ei en vervolgens door de paneermeel.

Bak ze in ruim vet en laat ze op keukenpapier uitlekken. Leg ze op een schaal, druppel het restje gesmolten boter erover. Garneer het vlees met schijfjes citroen en tomaat en wat peterselie.

Serveren bij gebakken of gekookte aardappelen.

Eet smakelijk!

Helena Nieboer.

ALLERHANDE

Humoristische vertalingen

Iedereen kent wel de "vertalingen" uit Engels en Duits, zoals "The boy made his breakfast = De jongen maakte zijn broek vast" of "Die Jungen und Mädchen begannen sich zu verlaufen" = De jongens en meisjes begonnen zich te verloven". Nu, zo zijn er uit het Tsjechisch ook, ze komen soms vanzelf naar voren, doordat de wijziging van bijv. c in č of s in š een totaal ander woord maakt, of doordat één woord twee totaal verschillende betekenissen heeft.

1. Met een bustocht met een reisgroep van de voormalige V.C.U. las iemand het opschrift "Státní spořitelna" (Staats-Spaarbank) en merkte op "Nu, veel sport-artikelen zijn hier óók niet te krijgen".
2. Logerende bij Praagse kennissen studeerde ik een plattegrond en vond de aanduiding "Tunel pro pěší" (Voetgangerstunnel), ik zag twee tekens v over het hoofd en vroeg of het in deze tunnel voor honden geen enorm geblaf zou zijn (pes = hond), onder algemene hilariteit.
3. Een Tsjechische tourist wilde in Duitsland een horloge kopen, zocht in een zakwoordenboekje het woord "hodínka", dit betekent zowel horloge als het verkleinwoord van Hodina = uur.
In plaats van te vragen aan de aardige winkelfuffrouw: "Haben Sie eine Uhr für mich", vroeg deze meneer: "Haben Sie eine Stunde für mich?"
De juffrouw nodigde de man uit om maar mee naar achteren te gaan.

Hans Wallin.

Vakantie in de Kleine Patra

Te huur in Turany (bij de stad Martin) een **8-pers. berghut** met kookgelegenheid, keukengerei, koelkast, kachel, douche, toilet, stromend water en elektra. Gelegen in bosrijke omgeving, geschikt voor zomer- en wintertoerisme (wandelen, skiën en langlaufen).

Inlichtingen: Carina Buur en
Bart Wijkmans, Hofmark 188,
1355 HP Almere-Haven.

Tel. 03240 - 48837.

Berichten uit de Neue Prager Presse

De klokken die het middaguur aankondigen, beieren van de Peter- en Paul kathedraal in Brno al een uur vroeger, dus om 11.00 uur.

Sinds 3 eeuwen herinneren zij aan een gebeurtenis uit de 30-jarige oorlog en de belegering van de stad door de Zweden. De Zweedse veldheer besloot toen, na een lange nutteloze belegering, dat het leger zou terugtrekken als de stad niet vóór de middag van de volgende dag veroverd zou worden. De verdedigers boden moeizaam verzet tegen de aanval en daarom besloot de klokkeluiders het middaguur een uur eerder in te luiden. En de Zweden trokken capitulerend weg...

-00-00-00-

Een trouwerij als van een eeuw geleden, compleet met een nostalgische rit in een koetsje door de oude stad is in Praag mogelijk. De vijfjarige koetspaarden Etna en Egon trekken de koets uit het jaar Een belevenis die niet alleen voor jonggehuwden mogelijk is, want de samenwerkende diensten Praagse parken, bossen en tuinen staan met deze dienstverlening alle geïnteresseerden ter beschikking.

(Foto ČTK)

Een nieuwe buslijn voert over een lengte van 906 km van Brno over Praag, Pilsen, Neurenberg, Frankfurt a/Main, Bonn, Keulen tot Düsseldorf. De bus vertrekt vrijdags om 20.30 u. uit Brno en 's-zondags om 18.00 u. vanuit Düsseldorf. Plaatskaartjes zijn in de voorverkoop te verkrijgen in het verkeersbureau van Brno en bij het Reisbureau Autotoerist in Praag, Bratislava en Pilsen.

-00-00-00-

Een zeldzame aanwinst noteerde de dierentuin in het Oostboheemse Dvůr Králové. Een breedbekneushoornjong van het Noorse ras, Nájim genoemd. Deze soort behoort tot de zeldzaamste. Er leven nog slechts circa 20 stuks in de wereld, waarvan de helft in de dierentuin van Dvůr Králové.

-00-00-00-

Een nieuw natuurleerpad in het natuurbeschermingsgebied van de Slowaakse Karst draagt de aanduiding Jasov-Rotsen en voert van de voet tot de toppen van dit natuurgebied.

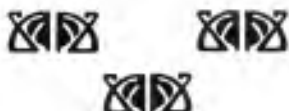
Een uitstapje, dat ook minder geoefende wandelaars daarheen kunnen ondernemen.

De Slowaakse Karst ligt ten westen van Košice in Oostslowaaks gebied; als uitgangspunt van de wandelingen kan het plaatsje Jasov gekozen worden.

-00-00-00-

Idena Burghout-Spiváčeková

beëdigd vertaalster tsjechisch

☎ 020 - 328265

het hoogt 536
1025 hp amsterdam

H.A.J. SCHOUTEN & ZON B.V.
TASMANSTRAAT 131-135 2518 VM DEN HAAG
TELEFOON 070-454202

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN BIER, WIJN
EN GEDISTILLEERD UIT FRANKRIJK, CYPRUS,
DUITSLAND, TSJECHOSLOWAKIJE EN HONGARIJE.

WIJ LEVEREN DOOR GEHEEL NEDERLAND, VRAAG NAAR DE MOGELIJKHEDEN
BIER, WIJN EN GEDISTILLEERD UIT TSJECHOSLOWAKIJE:

PILSNER URQUELL PILS en BUDWEISER BUDVAR PILS behorend tot de
hoogste kwaliteit pils ter wereld !

FRANKOVKA: Een donkere, robijnrode wijn met een vol bouquet.

KLASTORNÉ: Een zachte, volle diep-rode wijn met een harmonieus
en vol bouquet.

NITRIANSKE KNIEZA: Een zachte, rode wijn met een klein zoetje.

RIZLING VLASSKY: Een heerlijk droge, witte wijn, gemaakt van de
Rieslingdruif.

RULANDSKÉ: Een zachtdroge witte wijn met een mild aroma.

RYNSKY RIZLING: Een droge witte wijn met een heerlijk fruitige
geur, gemaakt van de Rieslingdruif.

TRAMIN: Een droge, witte wijn met een kruidige en volle smaak.

PEZINSKÉ ZÁMOCKÉ: Witte wijn met een uitgesproken mild karakter.

SVĀTOPĚTERSĀKY RIZLING: Een zachte, witte wijn met een volle geur.

LIMBAŠSKY SILVĀN: Een zachte, witte wijn met harmonische smaak.

NITRIANSKE KNIEZA: Een witte wijn met het zoetgehalte van een
Spätlese, een mild aroma en een harmonische smaak.

MÉTHODE CHAMPENOISE:

HUBERT SUCHÉ (DROOG): Een frisse wijn met een langdurige fijne
moussering en een goede balans tussen zijn zuren.

HUBERT POLOSLADKÉ (HALF-DROOG): Een lichtzoete witte wijn met
een langdurige fijne moussering.

HUBERT RUZOVÉ (ROSÉ): Een fruitige wijn met een prettig en aan-
genaam aroma en een langdurige fijne moussering.

HUBERT CERVĚNÉ (ROOD): Een lichtzoete wijn met een krachtig
karakter, een volle aromatische afdrank en een fijne moussering.

VINEA: Sprankelende niet-alcoholische drank, gemaakt van een
natuurlijke menging van diverse druiverassen.

JAN BECHER (BECHEROVKA): Een specialiteit uit Tsjechoslowakije
met een gewaagde kruidige smaak. Becherovka is een weldaad voor
de maag, het is zowel een geweldig aperitief als een geweldig
digestief, met andere woorden zeer spijsvertering bevorderend.

V.V.N.T. - Kerst-/Nieuwjaarsreis

10-daagse SILVESTERREIS

naar **KARLSBAD**

of **MARIENBAD**

van **24 december 1989** t/m

2 januari 1990

Inzenden aan:

V.V.N.T.-Reisdienst
p/a Redactie Ledenbrief
Nieuwendamlaan 274
2547 JR 's-GRAVENHAGE
Tel.: 070-258679

AANMELDINGSFORMULIER

Invullen in blokletters a.u.b. en inzenden met **twee** gelijke, recente pasfoto's per persoon

	1 ^e DEELNEMER	2 ^e DEELNEMER
Naam :		
Voornamen *) :		
Adres :		
Postcode + Woonplaats :		
Telefoon :		
Man/Vrouw :		
Nationaliteit :		
Beroep :		
Werkgever (Naam + adres) :		
Geboortedatum :		
Geboorteplaats :		
Paspoortnummer :		
Paspoort geldig tot (moet geldig zijn tot Mei '90) :		
Lidmaatschapsnummer V.V.N.T. of NIVON :		

*) Alleen 1e voornaam voluit

Wenst te boeken voor (aankruisen):

- ☐ een tweepersoonskamer in **KARLSBAD** (bad en WC) ad f 1125,--
- ☐ een tweepersoonskamer in **MARIENBAD** (bad en WC) ad f 1040,--
- ☐ een éénpersoonskamer in **MARIENBAD** (bad en WC) ad f 1155,--
- ☐ is bereid een tweepersoonskamer met andere reisgenoot te delen
- ☐ wenst collectieve annuleringsverzekering
- ☐ wenst collectieve reisverzekering ad f 1,50 p.p. per dag zonder eigen risico
- ☐ stapt in te: Amsterdam / Den Haag / Rotterdam / Utrecht / Arnhem**)
- ☐ wenst dieet-maaltijden (soort)

**) doorhalen wat niet van toepassing is.

Datum:

Handtekening:

reparatie, en inbedrijfstellen
van metaalbewerkingsmachines